

Oponentský posudek

Předložená diplomová práce Bc. Šárky Hofmannové „**Sociální podnikání. Analýza produktu při vytváření sociální dílny**“ výrazným způsobem přispívá k probíhající odborné diskusi nad stanovením základních pojmů a přístupů k řešení problematiky oblasti sociální ekonomiky v podmínkách České republiky, která má za cíl sladění přístupu různých subjektů k danému tématu. Tomuto požadavku odpovídá zejména část diplomové práce věnovaná teoretickým základům sociální ekonomiky. V podmínkách ČR je tato rozdílnost stále ještě patrná především v názorech a zejména přístupech zástupců akademické sféry, podnikatelských subjektů a nestátních neziskových organizací k vymezení pojmů sociální ekonomika, sociální podnik a sociální firma, potažmo k jejich principům.

Uvedená diplomová práce představuje také další ze studentských prací vypracovaných v posledních letech, zejména po roce 2004, na nejrůznějších vysokých školách a univerzitách v rámci České republiky, reagujících i na potřebu popularizace této problematiky v povědomí celé společnosti, a to zejména dnes, v době probíhající celosvětové ekonomické krize. Tento zvyšující se zájem studentů o problematiku sociální ekonomiky současně skýtá i předpoklad většího a kvalifikovanějšího zapojení odborně připravených pracovníků působících ve výrobní i nevýrobní oblasti, službách a v neposlední řadě i státní správě do řešení problematiky zaměstnanosti sociálně znevýhodněných skupin obyvatel České republiky.

Obsah předkládané práce je vhodně strukturován od teoretické části přes konkrétní ukázkou způsobu legislativního řešení v severských zemích (Švédsko, Finsko, Norsko) a jižních zemích (Itálie, Španělsko) až po názorový vývoj v podmínkách České republiky dokladovaný prostřednictvím realizovaných výzkumných aktivit. Rozvoji teorie sociální ekonomiky, včetně ověřování jejího fungování v praxi, výrazným způsobem napomohly projekty realizované v letech 2005 – 2008 v programu CIP EQUAL zařazené do Národní tematické sítě – C. Členem této sítě byl i jeden z informantů v prováděném výzkumu a to Farní charita Starý Knín, stejně tak jako všechny tři subjekty představující srovnávací vzorky v diplomové práci použité. Pro provedení výzkumu má vysokou hodnotu i výběr informantů a subjektů pro srovnání z hlediska jejich cílových skupin – osob s mentálním postižením, zástupců romského etnika, žen a osob ve výkonu trestu odnětí svobody na jedné straně a duševně nemocných a osob po léčbě drogové závislosti na straně druhé.

Studium široké škály podkladových materiálů, nejenom z našeho prostředí, ale i mnoha zemí Evropské unie svědčí o odpovědném přístupu autorky k vypracování předkládané diplomové práce. Zejména část o vývoji názorů na sociální ekonomiku a její legislativní úpravu v původních zemích EU dokládá, že při přípravě podkladů věnovala dostatečný časový prostor shromáždění relevantních dat a jejich zdokumentování. Pozitivně lze také hodnotit i studium teoretických prací našich předních odborníků na problematiku sociální ekonomiky z nichž ve své práci uplatnila řadu odkazů.

Vhodně bylo zvoleno i porovnání dvou směrů uplatňování sociální ekonomiky a to tzv. jižního, reprezentovaného družstevním typem realizovaným v Itálii a tzv. severským, reprezentovaným ve Finsku v podobě subjektů podnikového typu.

Podle mého přesvědčení je přínosem předkládané práce i akcent na soulad sociální ekonomiky s teoretickou koncepcí sociálního státu konstituovaného v Evropě po druhé světové válce, založené na aktivní pomoci svým občanům, kteří nejsou schopni v důsledku svého handicapu se sami o sebe postarat. Národní tématická síť – C prostřednictvím své pracovní skupiny NESEA se sjednotila na vyjádření základních principů sociálního podniku – obecně prospěšný cíl formulovaný ve stanovách nebo statutu; participace, demokratické rozhodování a sociální kapitál; specifické financování a použití zisku; místní rozměr. Autorka diplomové práce obsah těchto principů, zejména prvních dvou podlé mého vyjádřila v jejím závěru, když konstatuje, že „sociální ekonomika představuje určitý symptom vyspělosti dané společnosti, ... učí vzájemnému respektu mezi lidmi včetně toho, že ... každý člověk je schopen aktivně žít a zlepšovat své prostředí pokud mu prostředí vyjde vstříc“. V návaznosti na první z výše uvedených principů doporučuji, aby v průběhu obhajoby diplomantka rozvedla s ním související standardy a komentáře vypracované pracovní skupinou NESEA.

Z formálního hlediska předložená diplomová práce splňuje všechny požadavky a to zejména při práci s poznámkovým a odkazovým aparátem.

Diplomovou práci hodnotím v kreditní relaci 25-30 kreditů, tedy stupněm výborně a **doporučuji ji k obhajobě.**

Předkládaný oponentský posudek vychází, při zapracování základních požadavků katedry, z vlastních kritérií vycházejících z podílu na řešení problematiky sociální ekonomiky v pozici realizačního manažera projektu HEFAISTOS.